

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1898176
Steller: J. van der Putten
Datum commissie: 23 november 2021
Datum raadsvergadering: 14 december 2021

Team: PM
Teammanager: H. de Bruijn
Portefeuillehouder: S. Bashara
E-mail: j.vd.putten@hoorn.nl

Onderwerp

Herinrichting Kerkplein openbaar toilet

Agendering

Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Tekening locatie en toegang inpandig openbaar toilet en terras hotel
2	Begrotingswijziging

De raad besluit

1. geen inpandig openbaar toegankelijk toilet te realiseren op het Kerkplein;
of
2. een inpandig vanaf het plein openbaar toegankelijk toilet aan de zuidzijde van de Grote Kerk te realiseren volgens
 - A. één zelfreinigend toilet toegankelijk voor mindervaliden en wordt voorgesteld het krediet Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 178.000 om de realisatie van een openbaar toilet mogelijk te maken. Ook wordt voorgesteld de kapitaallast van € 9.434 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit structureel onvoorzien;
 - of**
 - B. een toiletgroep met gewone toiletten waarvan één toilet toegankelijk voor mindervaliden en wordt voorgesteld het krediet Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 82.000 om de realisatie van een openbaar toilet mogelijk te maken. Ook wordt voorgesteld de kapitaallast van € 4.346 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit structureel onvoorzien;
 - of**
 - C. één zelfreinigend toilet niet toegankelijk voor mindervaliden en wordt voorgesteld het krediet Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 149.500 om de realisatie van een openbaar toilet mogelijk te maken. Ook wordt voorgesteld de kapitaallast van € 7.924 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit structureel onvoorzien;
 - of**
 - D. twee zelfreinigende toiletten niet toegankelijk voor mindervaliden en wordt voorgesteld het krediet Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 153.000 om de realisatie van een openbaar toilet mogelijk te maken. Ook wordt voorgesteld de kapitaallast van € 8.109 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit structureel onvoorzien;
 - of**
 - E. een toiletgroep met gewone toiletten niet toegankelijk voor mindervaliden en wordt voorgesteld het krediet Herinrichting Kerkplein te verhogen met € 70.000 om de realisatie van een openbaar toilet mogelijk te maken. Ook wordt voorgesteld de kapitaallast van € 3.710 (20 jaar, 0,3%) te dekken uit structureel onvoorzien;
3. uitgaande van de keuze van het openbaar toilet de jaarlijkse servicekosten voor hygiënisch en technisch onderhoud van het openbaar toilet te dekken uit het dagelijks onderhoud straatmeubilair;
4. de bij dit besluit horende begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting

Voor de afronding van de herinrichting van het Kerkplein moet nog uitvoering worden gegeven aan het realiseren van een openbaar toilet in de Grote Kerk. In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 is verzocht met een apart voorstel te komen met mogelijke alternatieven voor een inpandig vanaf het plein toegankelijk openbaar toilet. De alternatieven hebben betrekking op een zelfreinigend toilet al dan niet toegankelijk voor mindervaliden dan wel een toiletgroep met gewone toiletten al dan niet toegankelijk voor mindervaliden. Nu de mogelijkheid zich voor doet en de aspecten hygiënisch gebruik, toegankelijkheid, kans op vandalisme en stankoverlast naar buiten in ogenschouw worden genomen, heeft een zelfreinigend toilet toegankelijk voor mindervaliden (optie A) de voorkeur. Wanneer genoeg wordt genomen met het gebruik van het mindervalide toilet in het hotel, dan heeft het alternatief twee zelfreinigende toiletten niet toegankelijk voor mindervaliden (optie D) de voorkeur. Op basis van het gekozen alternatief van een openbaar toilet wordt voorgesteld het krediet van het project Herinrichting Kerkplein te verhogen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De raad heeft met het besluit van 25 september 2018 ingestemd met de herinrichting van het Kerkplein en het realiseren van een inpandig openbaar toilet. In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 is verzocht met een apart voorstel te komen met mogelijke alternatieven voor een inpandig openbaar toilet.

Belang

In de binnenstad van Hoorn is een goed openbaar toegankelijk toilet van belang voor de bezoekers van de stad, bij het winkelen, uitgaan en evenementen en de medewerkers van de zaterdagse markt.

Centrale vraag

Hoe wil de raad invulling geven aan de voorziening openbaar toilet op het Kerkplein?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Door de herinrichting is het Kerkplein een aangename plek om te bezoeken, te vertoeven en te ontmoeten. Met een openbaar toilet op het Kerkplein wordt de behoefte ingevuld in de binnenstad een dergelijke voorziening te hebben en draagt deze voorziening bij aan de doelstelling van het project en een 'inclusieve stad'.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Het project draagt bij aan een prettige en leefbare leefomgeving, duurzame productie en consumptie en participatief bestuur. Door een duurzame inrichting, het gebruik van duurzame en herbruikbare materialen en het betrekken van de omgeving bij de herinrichting wordt bijgedragen aan de Global Goals.

4. Kaders

Binnenstadvisie

Voor de binnenstad van Hoorn heeft de raad op 28 juni 2016 de binnenstadvisie, 'Binnenstad in beweging, Integrale visie voor de binnenstad van Hoorn' vastgesteld. In de binnenstadvisie zijn onder meer voor het Kerkplein denkrichtingen opgenomen. Met de uitvoering van de herinrichting is de beoogde kwaliteitsimpuls gerealiseerd, namelijk het realiseren van een verblijfsgebied waar het aangenaam is te bezoeken, te vertoeven en te ontmoeten.

Raadsbesluit 25 september 2018

Op 25 september 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herinrichting van het Kerkplein volgens het definitief ontwerp 'shared space optima forma'. Het Kerkplein en aansluitende straten zijn omgevormd tot een verblijfsgebied, waar de voetganger de ruimte krijgt en fietsen, scooters en auto's 'te gast' zijn. Bij dit besluit is ook gekozen voor het realiseren van een inpandig openbaar toilet.

Algemene raadscommissie 5 oktober 2021

Tijdens en na de algemene raadscommissie van 5 oktober zijn over het openbaar toilet overige en technische vragen gesteld. De beantwoording van deze vragen heeft ook betrekking op voorliggend voorstel.

Raadsbesluit 26 oktober 2021

Met het besluit van 26 oktober 2021 aangaande de overschrijding van het budget Herinrichting Kerkplein heeft de raad besloten het op 25 september 2018 beschikbaar gestelde budget voor het openbaar toilet te vereffenen in de kostenoverschrijding. Met dit besluit is er geen budget meer beschikbaar voor het realiseren van een openbaar toilet.

Amendement 26 oktober 2021

In de raadsvergadering van 26 oktober 2021 is een amendement aangenomen waarin wordt verzocht een apart uitgewerkt voorstel voor een openbare toiletvoorziening voor te leggen aan de gemeenteraad. Het voorliggende voorstel is de uitwerking van dit amendement.

5. Argumenten

De raad heeft in september 2018 gekozen voor een in pandig openbaar toilet in de zijbeuk aan de noordzijde van de Grote Kerk. Met de nieuwe eigenaar van het hotel is overeenstemming bereikt voor het maken van een openbaar toilet aan de zuidzijde van het kerkgebouw, zie tekening in bijlage. Door de indeling van het hotel/restaurant is in het kerkgebouw geen andere locatie beschikbaar voor een dergelijke openbare vanaf het plein toegankelijke voorziening. De huidige eigenaar van het hotel heeft toegezegd dat het mindervalide toilet op de begane grond van het hotel beschikbaar is voor mindervaliden tijdens de openingstijden van het restaurant. Het hotel is via de mindervalidelift onder de kerktoeren toegankelijk voor mindervaliden. Een in de grond verzinkbaar of bovengronds toilet in de openbare ruimte is niet meer aan de orde nu de herinrichting is voltooid.

Voor het openbaar toilet zijn de volgende mogelijkheden die na verkenning van de beschikbare ruimte en met de eigenaar van het hotel zijn besproken:

- A. één zelfreinigend toilet toegankelijk voor mindervaliden;
- B. toiletgroep met gewone toiletten waarvan één toilet toegankelijk voor mindervaliden (voldoet niet aan Nederlandse norm);
- C. één zelfreinigend toilet niet toegankelijk voor mindervaliden;
- D. twee zelfreinigende toiletten niet toegankelijk voor mindervaliden;
- E. toiletgroep met gewone toiletten niet toegankelijk voor mindervaliden.

In de algemene raadscommissievergadering van 5 oktober 2021 is het belang aangegeven van een openbaar toilet die toegankelijk is voor mindervaliden. Na een nadere verkenning, inmeting en bestudering van de mogelijkheden kan in de beschikbare ruimte aan de zuidzijde van de Grote Kerk en onder de trap van het hotel een zelfreinigend toilet of een toiletgroep worden gerealiseerd. De in pandige locatie is uitsluitend vanaf het plein toegankelijk, voor mindervaliden met een al gerealiseerde oprit. Echter de bestaande deuropening voldoet niet aan de richtlijnen qua breedte voor rolstoeltoegankelijkheid. Om het openbaar toilet rolstoeltoegankelijk te maken dient de deuropening te worden aangepast/verbreed. Uitsluitend bij de opties waar een toilet toegankelijk is voor mindervaliden kan een babyverschoonvoorziening worden aangebracht.

Zelfreinigend toilet

Dit toilet is altijd veilig en hygiënisch schoon voor gebruik. In de unit wordt gebruik gemaakt van twee toiletputten, die naar ieder gebruik verwisselen. Terwijl het eerste toilet in een aparte ruimte wordt gereinigd kan de tweede toiletput gebruikt worden. Een openbaar toilet met twee toiletten bestaat uit twee units van ca 1,20 x 1,00 m (breedte x diepte) met een eigen handenwasgelegenheid en een

centrale ruimte tussen de twee units. Door de twee units is gebruik door twee personen tegelijk mogelijk. Iedere unit kan afzonderlijk van elkaar automatisch onder hogedruk worden gereinigd, zodat er na ieder bezoek een schoon toilet beschikbaar is.

Voor het bezoek van een zelfreinigend toilet moet worden betaald (tarief instelbaar vanaf € 0,05 per bezoek). Dit toilet wordt na ieder bezoek automatisch afgesloten en is dag en nacht bereikbaar.

Toiletgroep met gewone toiletten

De opties met een gewoon toilet gaan uit van een gender neutrale toiletpot. De toiletgroep bestaat uit vier toiletpotten ieder afgeschermd met een scheidingswand, een deur en een centrale ruimte met handenwasgelegenheid. Van twee toiletpotten kan één mindervalidetoilet worden gemaakt. Vanwege de beschikbare ruimte is dit een toilet die niet voldoet aan de Nederlandse norm (minimaal 2,20 x 1,65 m, beschikbaar 2,00 x 1,20 m). De toiletgroep moet dagelijks worden schoongemaakt en beheerd en onderhouden. Hierover kunnen afspraken worden gemaakt met de exploitant van het hotel/restaurant. De toiletgroep is kosteloos toegankelijk, maar onderhouds-, vandalisme- en storingsgevoelig, wat een nadeel is. Om misbruik en ongewenst gebruik te voorkomen wordt de toiletgroep in de avond en nacht afgesloten.

Met betrekking tot de aspecten hygiënisch gebruik, toegankelijkheid, kans op vandalisme en stankoverlast naar buiten is er een groot verschil tussen de zelfreinigende toiletten en de gewone toiletten. Op basis van deze aspecten heeft een zelfreinigend toilet de voorkeur.

6. Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak van een openbaar toilet en het gebruik van de toiletten bij ondernemers in de binnenstad/op het Kerkplein is niet onderzocht. In de afgelopen periode met corona-maatregelen is echter wel duidelijk geworden welk belang een dergelijke openbare voorziening heeft voor de bezoekers van de stad, wanneer onder meer de horeca is gesloten.

Tevens is in de raadscommissie van 5 oktober 2021 aangegeven een openbaar toilet te ondersteunen in het kader van een 'inclusieve stad'. Daarbij is verwezen naar de 'Nette Toilette' waarbij ondernemers hun toilet openstellen voor bezoekers en de oproep van de maag-lever-darmstichting om elke 500 meter een openbaar toilet te hebben.

7. Financiële consequenties

De kosten voor de aanschaf en de jaarlijkse kosten voor technisch en hygiënisch onderhoud zijn:

optie	kosten realisatie	jaarlijkse kapitaallasten*	jaarlijkse onderhoudskosten
A. één zelfreinigend toilet toegankelijk voor mindervaliden inclusief babyverschoonvoorziening	€ 178.000	€ 9.434	ca € 10.000 excl inkomsten toiletbezoek
B. toiletgroep met twee gewone toiletten en één gewoon toilet toegankelijk voor mindervaliden inclusief babyverschoonvoorziening	€ 82.000	€ 4.346	nog nader te bepalen in overleg met de exploitant van het hotel, op basis van € 50/dag is de inschatting € 18.250
C. één zelfreinigend toilet <u>niet</u> toegankelijk voor mindervaliden	€ 149.500	€ 7.924	ca € 10.000 excl inkomsten toiletbezoek

D. twee zelfreinigende toiletten <u>niet</u> toegankelijk voor mindervaliden	€ 153.000	€ 8.109	ca € 10.000 excl inkomsten toiletbezoek
E. toiletgroep met vier gewone toiletten <u>niet</u> toegankelijk voor mindervaliden	€ 70.000	€ 3.710	nog nader te bepalen in overleg met de exploitant van het hotel, op basis van € 50/dag is de inschatting € 18.250

*20 jaar, rentetarief 0,3%

De kosten zijn gebaseerd op opgaves van leverancier en aannemer. Voorgesteld wordt het krediet van het project Herinrichting Kerkplein te verhogen met de kosten voor realisatie van een openbaar toilet en de kapitaallast te dekken uit structureel onvoorzien en de jaarlijkse servicekosten voor hygiënisch en technisch onderhoud van het openbaar toilet te dekken uit het dagelijks onderhoud straatmeubilair.

Voor het openstellen van het gebruik van het toilet op de begane grond van het hotel voor mindervaliden wordt door de eigenaar van het hotel geen bijdrage gevraagd.

Alle alternatieven vragen nagenoeg geen capaciteit van de gemeentelijke organisatie. De interne uren voor begeleiding zijn in bovenstaande kosten voor realisatie opgenomen. Omdat het om een toilet in het kerkgebouw gaat, wordt aan de eigenaar van het hotel opdracht gegeven voor de uitvoering. Na besluit wordt een overeenkomst opgesteld waarmee het zakelijk recht van het openbaar toilet wordt gevestigd. Het toilet blijft eigendom van de gemeente.

8. Communicatie

Het besluit en bijbehorende voorstel is voor iedereen te bekijken via www.hoorn.nl/gemeenteraad.

Uiteraard worden de leden van de werkgroep die betrokken zijn bij de herinrichting van het plein, bestaande uit ondernemers en bewoners van het Kerkplein en de eigenaar van het hotel geïnformeerd over het genomen besluit.

9. Realisatie

Na besluitvorming en beschikbaar stellen van de kredieten start de uitvoering van het openbaar toilet. Het openbaar toilet wordt met de eigenaar van het hotel ingepland in de werkzaamheden van de verbouwing.

De bedoeling is het openbaar toilet gelijktijdig met de openstelling van het hotel in gebruik te nemen, te weten voorjaar 2022.

Hoorn, 11 NOV. 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester

